

Šulski program

Serbska srjedźna šula „Michał Hórnik“, Worklecy

1. Michał Hórnik – zawjazace mjeno našeje šule
2. wuměnjnja
3. kubłanske ćežišća
4. pedagogiski konsens wučerjow
5. džěłowy program:
 - 5.1. wučba
 - 5.2. šulske žiwjenje
 - 5.3. džěło ze staršimi
 - 5.4. džěło z džěćimi
 - 5.5. zjawnostne džěło
 - 5.6. ewaluacija

1. Michał Hórnik – zawjazace mjeno našeje šule

Michał Hórnik je přikład za šulerjow a wučerjow našeje šule.

- lubowaše serbsku rěč a kulturu
- běše přikładny šuler a student
- zasadźowaše so za prawa serbskeho luda
- zbudźowaše narodne wědomje Serbow
- wobohaćeše ze swojim literarnym džěłom narodne herbstwo
- zastupowaše konsekwentnje swoje měnjenje

W džěłowych skupinach so šulerjo intensiwnje z wuwicóm wosobiny Michała Hórnik a zaběraja.

Slědy wotrězkow žiwjenja Michała Hórnik a so najwšelakorišo dokumentuja.

2. Wuměnjnja

Šulski program je wusměrjeny na šulerjow, staršich, wučerjow a dalšich, kotřiž su na pedagogiskich strategijach a poskitkach (kursy) šule zajimowani.

Naša šula džěła na zakładze planow srjedźnych šulow w Sakskej. Poskićamy wšelakore kursy po zajimach, kaž „strowota a sport“, „informatika a medije“ a „rěče a komunikacija“.

Wukonowe žadanja diferencuja so we wobłuku hłowneho a realneho kubłanskeho směra.

Džěło z integraciskimi šulerjemi je dalše ćežišćo kubłanskeho džěła.

Sposrědkowanje serbskeje rěče, hajenje serbskeje kultury a narodneje identifikacije we wobłuku rěčneho projekta 2 plus steji w srjedźišću.

Worklečanska srjedźna šula ma fachowe kabinety za domjacnosć, fyziku, chemiju, hudźbu, wumělske kubłanje, dvě rumnosći z kompjuterowej techniku a sportowu halu.

Wulki šulski dwór skića móžnosće k najwšelakorišim aktiwitam, wot hraća hrow hač k šulskim swjedzenjam.

Šulerjo našeje šule pochadzeja z Worklec, něhdze 15 wsow we wokolinje a z Kamjenca.

Socialny pochad šulerjow je wurunany a bjez wosebitych wužadanjow.

3. Kublanske céžišća

Sposrědkowanje wědy a kubljanje šulerjow tworitaj jednotu na našej šuli.

- Sposrědkowane zakładne znajomosće a zamóžnosće wukmanja šulerjow k aktiwnemu wobdželenju na towaršnostnym žiwjenju a wutworjenju zakładow za powołanske žiwjenje.
- Zamóžnosć k samostatnemu přiswojenju wědy zmóžnja spěšne přiměrjenje na změnenje towaršnostnych a powołanskich wužadanjow.
- Znajomosće wuknjenskich metodow a strategijow, wutrajnosć a samostatnosć při přiswojenju wědy a zarjadowanje do cyłka, su wažne wobstatki při wudospołnjenju a nałożowanju swójskich zamóžnosćow a při wuwicu samostatneje wosobiny, kotraž slěduje pozitiwnym přeswědčenjam.
- Toleranca a akceptanca šěrokeho spektruma nabožnych, swětonahladnych a politiskich přeswědčenjow a wobkedźbowanje čłowjeskeje dostojnosće su zakładne principije na našej šuli. Kóždy na šulskim žiwjenju wobdžěleny zadžěla prawicarskim a druhim totalitarnym zjawam.
- Humanistiske principije maja so we wšědnym mjezsobnym wobchadze na našej šuli dodžerjeć.

Wučerjo pokazuja česćownosć a respekt před wosobinu šulerja. Zdobom wočakuja a přesadza, zo šulerjo mjezsobu a porno učerjam individualnosć a dostojnosć drugeho česća. Příklad učerjow je tu jara wažny.

- Kóždy šuler ma swoje wosobinske sylnosće. Tute měli so solidarisce nałożować.
- Wědome mylenje wučby a wothódnocenje wukonow druhich škodži solidarnemu zmyslenju runje tak, kaž bjezwobhladniwe profilěrowanje wosoby na kóšty drugeho.
- Za wšěch na šuli skutkowacych je wažny zaměr, wuwic sylnu zwjazanosć z našej šulu.
 - Wotewrjene a demokratiski nawod šule přinošuje sylnje k wuwicu začuća zwjazanosće ze swojej šulu.

4. Pedagogisce jednotne skutkowanje wučerjow

- Princip „cyłkownosće“ pedagogiskeho dźěla (jednota mjez sposrědkowanjom wědy a kubłanjom) je zakład wšeje dźělawasće.
 - Wuznajemy so wšitcy k hódnotam serbskeje rěče a kultury a prócujemy so wo zbudjenje stroweho a zahorjeneho serbskeho narodneho wědomja na zakładze tolerancy a mjezsobneho respekta.
 - Identifikujemy so z tradicijemi našeje serbskeje wokoliny. Naša šula měła być městno wuknjenja a mjezsobneho zetkawanja a zeznaća.
 - Chcemy dźělowy a wuknjenski klima wutworić, w kotrymž wotewrjenosć, dowěra, pozbudjenje, skedźbnosć, sprawnosć, emocionalna ćopłota, zrozumjenje a dobra mjezsobnosć mjez šulerjemi, wučerjemi a staršimi knježa.
 - Mamy dowěru k svojim šulerjam a chcemy jich samostatnosć dale wuwivać.
 - Chcemy kreatiwnosć a talenty šulerjow sylnić a jich socialne kompetency skrućić.
 - Šulske wjednistwo podpěra efektiwnu zhromadnu dźělu mjez wučerjemi a prócuje so wo dobry klima w kolegiju. Z tym přidobudže na kompetency, suwereniće, dowěrje a je z přikładom.
- Přez zamołwity škit (Fürsorglichkeit) a realizujomne žadanja zwyżša wjednistwo motiwaciju jednotliwego wučerja při wšědnych wužadanjach.
- Šulske wjednistwo nastorči a koordinuje prawidlownu ewaluaciju dźělawasće jednotliwca a kolegija.
 - Fachowe konferency wobhladuja so w přiběracych měrje jako srědk k powyšěnju kwality na našej šuli.

5. Džělowy program

5.1. wučba

- Solidne a tučasne wučbne metody na zakładze nowych pedagogiskich a psychologiskich dopóznaćow su wažny narok pedagogiskeho kolegija našeje šule.
- dwutydźeński praktikum w zawodže za šulerjow we 8. lětniku hłownje a 9. lětnika realnje šule
- poskićamy wšelake kursy zajima
- strowe žiwjenske wašnje
- kreatiwne tworjenje
- koordinujemy wučbne plany w předmjetach ...
- prawidłowna wuměna mjez koleгами nastupajo wučbnych zaměrow (fachowe kružki), normy zadźerženja a porjada (tež šulerjow a staršich zapřijeć)
- cyłodnjowske poskitki na třoch dnjach w tydženju (ćežišćo zhotowjenje domjacych nadawkow)
- integracija dźeći z fyziskimi wosebitosćemi (problemy při słyšenju, widženju, koncentrowanju)
- metodowy training
- domjace nadawki wobšěrnišeho razu a předmjetypřesahowace přez měsac

5.2. šulske žiwjenje

Zwonka regularnje wučby realizuja so tute iniciatiwy:

5.2.1. tradicionalne zarjadowanja

- adwentny koncert (december)
- rjadowniske hodownički
- mejestajenje (apryl)
- mejemjetanje a dworowy swjedzeń
- wotchadnička 10. lětnikow (juli)
- nazymski sportowy swjedzeń (zhromadny project ze zakładnej šulu)
- wolejbulowy turněr mjez wučerjemi a šulerjemi
- projektny dzeń za šulerjow noweho 5. lětnika
- „Dzeń wotewrjenych duri“
- Płomjoběh
- „Młodźina trenuje za Olympia“

5.2.2. džělowe zjednoćenstwa, dobrowólna wučba

- spěchowanska wučba w předmjeće matematika
- sportowe kružki w kopańcy, wolejbulu a lochkoatletice
- multimedialne poskitki (foto, film, prezentacije, homepage)
- wobchad z konfliktami, mediacija
- spěchowanje při legasteniji
- šulska biblioteka
- přihoty na pruwowanja
- šulska nowina
- chronika
- ruščina

5.2.3. projekty

- šulerska wuměna z Bretoniskej (Quimper)
- tematiske projekty:
- hromadženje surowiznow
- biologisko – geografiska ekskursija w 9. lětniku
- wobdźělenje na wurisanjach
- spěchowanje muziskich talentow
- wysokoskok z hudźbu
- wobchadne kubłanje w 5. lětniku
- 10. lětnik wopyta krajny sejmik w Drježdźanach
- wopyt knižnych wikow w Lipsku
- training za požadanje (AOK, DAK, BIZ)
- rozrisanje konfliktow mjez šulerjemi (Streitschlichtung)
- přihot na powołanje
- powołanska orientacija (zhromadne džěło z Džělowej agentutru-poradźowanje)

5.2.4. wučba w druhich formach

- rjadowniske jězby w 7. a 10. lětniku
- skijowe lěhwo w Bedřichovje (Čěska republika)
- zymski sportowy dzeń w pluwanskej hali we Wojerecach
- 3 prawidłowne pućowanske dny
- fachowe ekskursije (GK – sudnistwo, Bio/Geo – ekskursija do Lipja a Kozarc)
- šulska rjadownja w zelenym

- wopyt dźiwadła NSLDŽ w Budyšinje
- projektowa wučba
- dźěło na stacijach
- swobodne dźěło

5.3. dźěło ze staršimi

- prawidłowne rěčne hodžiny
- tematiske staršiske zhromadźizny
- individualne rozmołwy mjez staršimi a wučerjemi
- poradźowanje při šulskich a socialnych problemach
- prawidłowne zetkanja mjez staršiskimi rěčnikami a šulskim wjednistwom

5.4. dźěło ze šulerjemi

- kašćik skórzbow
- poradźowanje při šulskich a socialnych problemach (šulska socialna dźěłaćerka)
- zetkanja rjadowniskich rěčnikow
- přihot na wólbu powołanja
- popołniše zarjadowanja z rjadownju
- wubědźowanja na šuli (najrjeńša rjadownja, čitanske wubědźowanje, ...)

5.5. zjawnostne dźěło

- ludnosć zawjaza so do wšitkich wulkich šulskich swjedženjow (je při adwentnym koncerće a dworowym swjedženju hižo z tradiciju)
- wozjewjenja k swjedženjam přez přeprošenja w medijach a wuwěškach na wsach
- projektny šulski chór skutkuje na lokalnych zarjadownjach sobu (kermušny program, hodownička rentnarjow, mejemjetanje, swjedžeń na kupje)
- zhromadne dźěło ze sportowym towarstwom Viktoria
- lokalne wumělske přemysło zapřija so do wuhotowanja dnja wotewrjenych duri

5.6.ewaluacija

- wuhódnoćenje internych naprašnikow za šulerjow, staršich a wučerjow pokazaja na dalše namjety a móžnosće naročnišeho a wotměnjaceho šulskeho žiwjenja n.př.:
- cyłodnjowski poskitk z pomocu při zhotowjenju domjacych nadawkow, přidatne dźělowe zjednoćenstwa, keramikowy kružk
- sylniše zapřijeće šulerjow a staršich při wuhotowanju šulskeho domu
- efektiwniše zhromadne dźěło ze šulskim nošerjom (lisćina prioritow)